

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3770/2019
04.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЋЋ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., ЉЉ из ... - ..., ММ из ..., чији је пуномоћник Радислав Маравић, адвокат из ..., против туженог предузећа „ЊЊ” АД из ..., чији је пуномоћник Слободан Сврзић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 79/17 од 18.02.2019. године, у седници од 04.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 79/17 од 18.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1. 478/2014 од 18.02.2016. године, ставом првим изреке, утврђено је да су у целини незаконита решења туженог донета 23.10.2006. године и 29.12.2006. године, којима је тужиоцима отказан уговор о раду, па је тужени обавезан да тужиоце врати на рад. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 1.394.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 79/17 од 18.02.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке, којим је утврђено да су незаконита решења туженог од 23.10.2006. године и 29.12.2006. године у односу на тужиоце ББ, ВВ, ЖЖ, ЗЗ и ММ којима је отказан уговор о раду, и жалба туженог у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужба тужилаца КК, ЛЛ, ГГ, ИИ, ЕЕ, АА, ЈЈ, ДД, ЋЋ и ЉЉ повучена, те да првостепена пресуда у односу на ове тужиоце остаје без дејства. Ставом трећим изреке, обачена је жалба туженог изјављена против првостепене пресуде у односу на тужиоце наведене у ставу другом изреке. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцима ББ, ВВ, ЖЖ, ЗЗ и ММ, накнади трошкове поступка у износу од 491.400,00 динара, док је у преосталом делу захтев тужилаца и то за износ од још 902.600,00 динара одбијен као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима ББ, ВВ, ЖЖ, ЗЗ и ММ, накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 373.500,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужилаца да се обавезе тужени да плати тужиоцима трошкове састава одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11...55/14), и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, с обзиром да је у овој парници одлучено о тужби постављеној у складу са чланом 194. ЗПП, супротно ревизијским наводима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су код туженог били запослени на неодређено време, а побијаним решењима од 23.10.2006. године и 29.12.2006. године, отказан им је уговор о раду у смислу члана 179. тачка 3. Закона о раду и чл. 110. и 111. појединачног Колективног уговора туженог, због учињене повреде радне дужности прописане чланом 18. Закона о штрајку, из разлога што су као учесници штрајка, отпочетог одлуком Синдиката „ОО“ од 20.07.2006. године, током 26., 27. и 28.07.2006. године са осталим штрајкачима блокирали главни колски улаз у круг фабрике туженог и на тај начин онемогућили одвијање саобраћаја и онемогућили туженог да располаже средствима којима обавља делатност и врши отпрему готове робе и довоз сировина. Тужиоцима је упућено упозорење о отказним разлозима на које су се изјаснили, и затражено је мишљење синдикалне организације. Одлуком синдиката „ОО“ одлучено је о ступању у штрајк, да ће штрајк почети 26.07.2006. године у шест часова са почетком рада прве смене и да ће трајати до испуњења захтева запослених, а као место штрајка одређен је круг предузећа, без ближег одређења места на коме ће се одржати. На почетку се штрајк одвијао у близини капије предузећа, након чега је генерални директор туженог почео да доноси решења о удаљењу са рада, а затим и решења о отказу уговора о раду. У поступку је утврђено да су се тужиоци придружили штрајку 27.06.2006. године, да нису учествовали у блокади круга туженог предузећа, односно да нису приликом доласка возила спречавали пролаз у круг фабрике, нити су учествовали у групи штрајкача која је вршила блокаду капије.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Штрајк или прекид рада представља Уставом гарантовано основно социјално право. Према одредби члана 61. Устава Републике Србије, запослени имају право на штрајк у складу са законом и колективним уговором. Право на штрајк може бити ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Закон о штрајку („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 103/12), одредбама члана 14. став 1. прописује да организовање штрајка односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не може за последицу имати престанак радног односа запосленог.

За разлику од учешћа у законитом штрајку, које се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбама члана 18. став 2. Закона о штрајку је прописано да члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбедност лица, имовине или здравља људи или који спречава запослене који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља делатност, чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Наведени отказни разлог међутим подразумева да постоји конкретно противправно поступање - индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, („Службени гласник РС“ бр. 24/05) прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Како из утврђеног чињеничног стања не произилази да су тужиоци својим радњама активно учествовали у спречавању неког возила да уђе у круг предузећа односно да изађе из њега, да су спречавали раднике обезбеђења да отворе капију или усмеравали акцију или издавали упутства осталим штрајкачима, правилан је закључак другостепеног суда да нису били испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду. Наиме, само присуство тужилаца на месту окупљања штрајкача не може имати за последицу престанак радног односа, нити се може радити о заједничком колективном умишљају учесника штрајка да блокирају капију, због чега је правилно другостепени суд закључио да тужени није доказао да су тужиоци предузимали незаконите радње у смислу правила из члана 18. став 2. Закона о штрајку.

С обзиром на наведено, правилно је другостепени суд, применио материјално право - одредбе члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду у вези са чланом 18. став 2. Закона о штрајку, када је потврдио првостепену пресуду и поништио као незаконито решење о отказу уговора о раду и туженог обавезао да тужиоце врати на рад, у складу са чланом 191. став 1. Закона о раду.

Наводима ревизије којима се истиче погрешна примена материјалног права, заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити, према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић